

HDZ

PROGRAM

ZA IZBORE
ZA EUROPSKI
PARLAMENT
2019.

**HRVATSKA
ZA GENERACIJE**

Usvojio Središnji odbor Hrvatske demokratske zajednice
Zagreb, 5. travnja 2019.

SADRŽAJ

Uvod

Hrvatska u Europskoj uniji	5
Zašto su važni izbori 26. svibnja?	5
Europski desni centar	5

1. Uspješna europska Hrvatska

Podizanje životnog standarda i uvođenje eura	6
Slobodno kretanje i Schengen	6
Novi okvir za korištenje europskih fondova	7
Infrastrukturni projekti od geostrateškog značaja	7
Predsjedanje Hrvatske Europskom unijom	7

2. Europa rasta i poduzetništva

Poticajno gospodarsko okruženje	8
Podrška hrvatskom gospodarstvu	8
Povoljni izvori financiranja projekata i ulaganja	8
Promet	9
Zaštita potrošača	9
Modernizacija poljoprivrede	9
Zaštita i promocija poljoprivrednih proizvoda	9
Razvoj hrvatskog sela	10
Ribarstvo	10
Energetika	10

3. Demokršćanski solidarna Europa

Smanjivanje gospodarskih razlika među državama članicama	11
Europski fondovi kao pokretač razvoja	11
Projekt Slavonija, Baranja i Srijem	11
Demografska obnova	12
Socijalna Europa	12
Osnaživanje obitelji	12
Uključenost starijih osoba i osoba s invaliditetom	12
Europska borba protiv raka i bolesti srca i krvnih žila	13
Promicanje hrvatskog identiteta, jezika i kulturne baštine	13
Dignitet Domovinskog rata i hrvatskih branitelja	13

4. Europa nove generacije

Digitalna revolucija	14
Mladi	14
Zapošljavanje	14
Znanost i obrazovanje	15
Erasmus+	15
Volontiranje	15
Zelena Hrvatska i Europa	16
Zaštita hrvatskih kulturnih i prirodnih bogatstava	16
Razvoj kulturnih i kreativnih industrija	16

5. Sigurna i globalno snažna Europa

Sigurnost	17
Obrana	17
Migracije	17
Civilna zaštita	18
Europska budućnost Bosne i Hercegovine i jugoistočne Europe	18
Vanjsko djelovanje	18
Trgovinska politika	18
Institucionalna struktura i poštivanje načela supsidijarnosti	18

UVOD

Hrvatska u Europskoj uniji. Hrvatska je povijesno neodvojiv dio europske kulturne i civilizacijske zajednice. Ulaskom u Europsku uniju 2013. potvrdili smo svoju pripadnost krugu zemalja prema kojem je Hrvatsku usmjerio i prvi hrvatski predsjednik i predsjednik HDZ-a dr. Franjo Tuđman. Kao politička stranka koja uživa najširu potporu naših sugrađana, predvodili smo Hrvatsku na putu prema neovisnosti i međunarodnom priznanju, a poslije smo dali najveći doprinos procesu pristupanja, kao i ostvarivanju prednosti članstva u Europskoj uniji. Pred kraj šeste godine članstva, jasno je da smo kao društvo napravili velike iskorake, ali i da je još mnogo toga pred nama. Kako bismo u potpunosti iskoristili potencijal članstva, moramo biti još angažiraniji u borbi za vlastite prioritete i uključeni u zajedničko stvaranje europskih politika. Program HDZ-a *Hrvatska za generacije* sveobuhvatna je i stabilna platforma pozicioniranja Hrvatske u Europskoj uniji.

Zašto su važni izbori 26. svibnja 2019.? U nedjelju 26. svibnja odlučuje se o sastavu Europskog parlamenta, jedinog izravno izabranog tijela Europske unije koje oblikuje i usvaja europske zakone, donosi europski proračun i bira članove Europske komisije. Budući da se većina europskih propisa primjenjuje na nacionalnoj ili lokalnoj razini, izbori za Europski parlament izravno utječu na život svih hrvatskih građana. Stoga je ključno da su u njemu adekvatno zastupljeni hrvatski interesi. U kontekstu značajnih promjena za europski kontinent od posljednjih izbora - migracijska kriza, britanska odluka o izlasku iz EU-a, terorizam, rast populizma, digitalna revolucija i promijenjeno sigurnosno i vanjskopolitičko okruženje – još je važnije izaći na izbore i odabrati smjer Europe u sljedećih pet godina. Pobjede HDZ-a na europskim izborima 2013. i 2014. godine najavile su i ponovno preuzimanje odgovornosti HDZ-a za upravljanje Hrvatskom, u čemu su velik doprinos dali upravo HDZ-ovi zastupnici u Europskom parlamentu.

Europski desni centar. Kao narodna i stožerna državotvorna stranka koja promiče hrvatske nacionalne interese, Hrvatska demokratska zajednica dio je europskog desnog centra. Sa sestrinskim europskim strankama dijelimo tradicionalne, demokršćanske i univerzalne humanističke vrijednosti – slobodu, demokraciju, zalaganje za pravnu državu, poštivanje temeljnih ljudskih prava, obiteljskih vrijednosti, ravnopravnosti žena i muškaraca te socijalno-tržišnog gospodarstva. Nasuprot rastućim politikama populizma, demagogije i egoizma te suočeni sa sve izazovnijim globalnim okruženjem, prepoznavamo važnost mira, suradnje i modernizacije u Europi. Prepoznavamo posebnu odgovornost koju imamo prema Hrvatskoj jer kao dio Europske pučke stranke, najjače europske političke opcije, jedino HDZ ima potrebnu snagu i sposobnost za uspješno zastupanje hrvatskih interesa u Europskoj uniji.

1. USPJEŠNA EUROPSKA HRVATSKA

Djelovanje HDZ-a u Europskom parlamentu bit će usmjereno na zastupanje strateških hrvatskih nacionalnih interesa u bliskoj suradnji s državnom vlasti. Zastupnici HDZ-a promovirat će ključne razvojne interese Republike Hrvatske definirane Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030., koja predstavlja najviši akt strateškog planiranja i temelj programiranja europskih sredstava, čije se usvajanje planira tijekom 2020.

U složenom procesu donošenja europskih propisa i politika nužno je usklađeno i nadopunjujuće djelovanje Vlade i hrvatskih zastupnika u Europskom parlamentu kako bismo maksimalno iskoristili potencijale svog članstva u Europskoj uniji. To se prije svega odnosi na sljedeće hrvatske prioritete, koje možemo najbolje ostvariti unutar Kluba zastupnika Europske pučke stranke:

- podizanje životnog standarda, konkurentnost gospodarstva i uspješno uvođenje eura,
- ulazak u Schengensko područje,
- što povoljnija pravila korištenja i što veći raspoloživi iznosi za Hrvatsku iz europskih fondova,
- geostrateško pozicioniranje Hrvatske nastavkom ulaganja u ključne infrastrukturne projekte,
- uspješno predsjedanje Europskom unijom u prvoj polovici 2020.

Podizanje životnog standarda i uvođenje eura. Zahvaljujući velikom napretku u upravljanju javnim financijama i uravnoteženom gospodarskom rastu, Hrvatska je izašla iz Procedure prekomjernog proračunskog manjka i Procedure prekomjerne makroekonomske neravnoteže, unaprijeđen je njezin međunarodni kreditni rejting, a u bližoj bi budućnosti mogla zadovoljiti sve kriterije za uvođenje eura, što je u interesu hrvatskih građana i gospodarstva. Kao druga najznačajnija svjetska valuta koju koristi 340 milijuna Europljana u 19 država članica, euro bi hrvatskim građanima donio manji tečajni rizik, povoljniji pristup novcu, izvoznicima veću konkurentnost, a financijskom sustavu veću stabilnost i globalni ekonomski kredibilitet. Zbog toga će HDZ podržavati sve aktivnosti i politike predviđene Strategijom za uvođenje eura kao službene valute, a prije svega nastavak fiskalne konsolidacije, provođenje strukturnih reformi te posljedično ulazak u Europski tečajni mehanizam (ERM II), kao nužni prvi korak prema preuzimanju eura. Inzistirat ćemo da instrumenti jačanja ekonomske i monetarne unije budu posebno usmjereni na jačanje i ubrzanje razvoja država izvan europodručja, podizanje životnog standarda i konkurentnosti gospodarstva s ciljem što brže integracije. Snažno gospodarstvo i poboljšani životni standard građana najbolja su priprema za ulazak u europodručje.

Slobodno kretanje i Schengen. Ulazak Hrvatske u Schengensko područje, najveće područje slobodnog kretanja na svijetu za 400 milijuna ljudi, strateški je važno za našu državu jer

ćemo tek tada u potpunosti moći koristiti slobodu kretanja kao jedno od najvećih europskih postignuća. Zato ćemo zagovarati proširenje Schengenskoga prostora na Hrvatsku, ukidanje nadzora na unutarnjim granicama te podržati uspostavu Fonda za unutarnju sigurnost, Instrumenta za upravljanje granicama i vizama i Fonda za azil i migracije uz istovremeno jačanje nadzora vanjskih granica EU-a. Podržavamo nastavak provedbe svih mjera kojima će se dodatno učvrstiti povjerenje i podrška europskih građana slobodi kretanja, koje je narušeno uslijed migracijske krize i povećane prijetnje terorizma.

Novi okvir za korištenje europskih fondova. Uspješno korištenje europskih fondova generator je razvoja i ključno je za puno iskorištavanje ekonomskih prednosti članstva u EU jer se njima financira čak 80 posto svih javnih investicija u Hrvatskoj. Zbog toga su iznimno važni pregovori o Višegodišnjem financijskom okviru koji će odrediti iznose europskih sredstava dostupnih Hrvatskoj u razdoblju od 2021. do 2027. godine, ali i pravila njihova korištenja. U nastavku pregovora u kojima Hrvatska prvi puta ravnopravno sudjeluje, HDZ-ovi zastupnici borit će se za što veći iznos sredstava koja će Hrvatskoj biti na raspolaganju i što povoljnije uvjete korištenja europskih fondova. Kao najmlađa država članica, Hrvatska tek treba osjetiti punu korist od europskih strukturnih i investicijskih fondova.

Infrastrukturni projekti od geostrateškog značaja. HDZ će se i u Europskom parlamentu zauzimati za prepoznavanje važnosti i provođenje ključnih infrastrukturnih projekata u Hrvatskoj. To se prije svega odnosi na Pelješki most, koji će spojiti Dubrovnik i jug Hrvatske s ostatkom zemlje te LNG terminal na Krku koji će dugoročno osigurati energetska neovisnost i sigurnost opskrbe plinom. Zalagat ćemo se za modernizaciju i nadogradnju pomorskih luka, izgradnju, nadogradnju i modernizaciju željezničke infrastrukture TEN-T osnovne mreže te uključivanje hrvatskih prometnica u ključne transeuropske prometne mreže i koridore. To su projekti koji mijenjaju položaj Hrvatske na geostrateškoj karti Europe i svijeta.

Predsjedanje Hrvatske Europskom unijom. Prvo hrvatsko predsjedanje Vijećem Europske unije u prvoj polovici 2020. godine velika je prilika za postizanje bolje prepoznatljivosti Hrvatske i za njezino bolje pozicioniranje u Europskoj uniji. Zastupnici HDZ-a pridonijet će predstavljanju prioriteta HR PRES u Europskom parlamentu. Kroz povećanje kulturne, turističke i gospodarske prepoznatljivosti promovirat ćemo hrvatski nacionalni identitet i temeljne vrijednosti te senzibilizirati širu europsku javnost za izazove, potrebe i stajališta hrvatskih ljudi.

2. EUROPA RASTA I PODUZETNIŠTVA

Poticajno gospodarsko okruženje. Zalaganje za interese hrvatskog gospodarstva i stvaranje poticajnog gospodarskog okruženja za malo i srednje poduzetništvo, uz poštivanje načela socijalnog tržišnog gospodarstva, ključni je politički cilj HDZ-ova djelovanja u Europskom parlamentu. Uz strukturne reforme na nacionalnoj razini, HDZ će i u Europskom parlamentu promicati olakšavanje uvjeta poslovanja i smanjenje administrativnih prepreka, ulaganje u inovacije, istraživanje, razvoj i izvoz te jačanje konkurentnosti. Kod procjene učinka svakog novog europskog propisa na gospodarstvo, prvenstveno ćemo voditi računa o njegovu utjecaju na poslovanje malih i srednjih poduzetnika te obrtnika u Hrvatskoj.

Podrška hrvatskom gospodarstvu. Prvih pet godina članstva u Europskoj uniji počelo je mijenjati hrvatsko gospodarstvo na bolje – rastemo na zdravijim osnovama, poduzeća posluju jednostavnije, lakši je ulazak na tržišta članica EU, izvoz robe porastao je za preko 50% od 2013., a kroz 5000 projekata financiranih iz europskih fondova 4,5 milijardi kuna direktno je stavljeno na raspolaganje poduzetnicima, što je potaknulo ukupno 7 milijardi kuna novih ulaganja.

U sljedećih pet godina hrvatsko gospodarstvo mora dodatno osnažiti svoju poziciju na jedinstvenom europskom tržištu jačanjem konkurentnosti, inovacijama u cilju modernizacije i diverzifikacije proizvodnje i povećanjem izvoza proizvoda veće dodane vrijednosti. HDZ-ovi zastupnici u Europskom parlamentu će se, stoga, zalagati za jednostavnije europske mehanizme jačanja konkurentnosti, prije svega kroz dodjelu bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata za proizvodne investicije malog i srednjeg poduzetništva. Podržavat ćemo politike usmjerene na stvaranje poticajnog poslovnog okruženja, razvoj poslovne i istraživačke infrastrukture, uvođenje strukturnih promjena u industriju i uslužne djelatnosti, digitalizaciju i primjenu novih tehnologija, jačanje veza između poslovnog i znanstveno-istraživačkog sektora, razvoj pametnih vještina i teritorijalno i proizvodno brendiranje.

Povoljni izvori financiranja projekata i ulaganja. Zalažemo se za dovršetak Bankovne unije i Unije tržišta kapitala s ciljem ubrzanja konvergencije odnosno razvoja i podizanja standarda u manje razvijenim državama članicama. Za brz, stabilan i dugoročno održiv rast i razvoj ključno je omogućavanje novih i povoljnih izvora financiranja novoosnovanim poduzećima (startup-ima), poduzetnicima kojima je potrebna „druga prilika”, kao i poticanje kapitalnih ulaganja i investicija. Zato smo podržali prijedlog novog *InvestEU* programa koji se u novom proračunu povećava s dosadašnje 4 milijarde eura na 13 milijardi. Naši zastupnici u Europskom parlamentu zalagat će se za pravednu raspodjelu sredstava iz *InvestEU* programa. U prvom je planu i ubrzanje reformi kojima će se poboljšati uvjeti za poslovanje i ulaganja, što se namjerava dodatno potaknuti novim programom za podršku reformama vrijednim 25 milijardi eura.

Promet. Cestovnu, željezničku i zračnu infrastrukturu u Hrvatskoj gradimo i moderniziramo uz pomoć europskih sredstava jer bolja povezanost olakšava suradnju i potiče gospodarski rast. Zbog toga je važno nastaviti sa snažnim zalaganjem za daljnje uključivanje Hrvatske u ključne europske prometne pravce, osobito ususret reviziji transeuropske prometne mreže (TEN-T) 2023. Podržavat ćemo i proširenje TEN-T mreža na područje susjednih država. Inzistirat ćemo da se nova nizinska pruga Zagreb-Rijeka uvrsti u najviši prioritet Mediteranskog koridora, da se Rijeka poveže željezničkom prugom Rijeka-Šapjane-Pivka na Baltičko-jadranski koridor, a da se bivši paneuropski koridor Vc uključi u sustav koridora osnovne TEN-T mreže. Radi jačanja trenutne infrastrukture, HDZ-ovi zastupnici zalagat će se za daljnji razvoj Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) i širokopojasne infrastrukture. Dodatno ćemo se zalagati za promicanje zelenog, inter-modalnog prometa, poboljšanje mrežnih infrastruktura i primjenu pametnih prometnih rješenja kao odgovor na jedan od ključnih društvenih izazova u urbanim područjima.

Zaštita potrošača. HDZ se zalaže za kvalitetno i pravedno jedinstveno tržište, koje štiti potrošača. EU ima jedan od najviših standarda zaštite potrošača na svijetu koje treba primjenjivati na jednak način u svim državama članicama, ali i u internetskoj kupovini, zbog čega podržavamo Novi dogovor za potrošače. Roba i usluge moraju biti iste kvalitete u čitavoj Europskoj uniji.

Modernizacija poljoprivrede. Zajednička poljoprivredna politika jedno je od središnjih područja djelovanja EU-a, a razvijeno europsko selo često je najbolji pokazatelj ukupnog gospodarskog razvoja. Zbog toga je iznimno važno u sljedećih pet godina iskoristiti puni potencijal hrvatskog sela. Odluke koje donosi Europski parlament imaju značajan utjecaj na više od 160 tisuća aktivnih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, ali i cijelu hrvatsku poljoprivredu. HDZ će se zalagati za poboljšanje europskog pravnog okvira, lakšu dostupnost sredstava i bolje razumijevanje specifičnosti hrvatske poljoprivredne proizvodnje.

Europskim sredstvima želimo povećati udio mladih poljoprivrednika iznad 20%, poticati primjenu digitalnih tehnologija i inovacija u proizvodnji, promociji i prodaji te izgraditi potrebnu poljoprivrednu infrastrukturu, uključujući sustave navodnjavanja poljoprivrednih zemljišta s ciljem održivog razvoja poljoprivrede. Zalažemo se za poticanje uspostave kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta, povećanje sadmodostatnosti strateških poljoprivrednih proizvoda, posebice u sektoru stočarstva te voća i povrća.

HDZ smatra da nova nacionalna proračunska omotnica za izravna plaćanja treba ostati na istoj razini. Dodatno ćemo zastupati ideju zadržavanja proizvodno-vezanih plaćanja i to na razini od najmanje 15% ukupne omotnice za izravna plaćanja. Zalagat ćemo se za projicirano povećanje sredstava iz Europskog poljoprivrednog jamstvenog fonda do 382 milijuna eura godišnje do 2023., kako je i predviđeno Ugovorom o pristupanju EU. Radi očuvanja tradicijskih načina proizvodnje, poticat ćemo osmišljavanje posebnih potpora.

Zaštita i promocija poljoprivrednih proizvoda. Zastupnici HDZ-a nastavit će pružati podršku proizvođačima u dobivanju oznake zaštite izvornosti i zemljopisnog porijekla hrvatskih poljoprivrednih proizvoda. Promovirat ćemo poljoprivredno-prehrambene proizvode proizvedene u Hrvatskoj, zalagati se za povećanje udjela ekološke i integrirane proizvodnje,

pametno specijaliziranje u poljoprivredi te udruživanje poljoprivrednika u proizvođačke grupe i organizacije.

Razvoj hrvatskog sela. Osnaživanje hrvatskog sela jedan je od prioriteta Hrvatske demokratske zajednice za koji se zalažemo na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Promjenama u Programu ruralnog razvoja omogućili smo veću dostupnost europskog novca obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, posebice u područjima s nižim indeksom razvijenosti. Zalažemo se za jačanje nepoljoprivredne djelatnosti (diverzifikaciju aktivnosti) na selu, a osobito za razvoj ruralnog turizma uz plasman poljoprivrednih proizvoda kroz stvaranje lokalnih proizvodnih sustava i nove turističke objekte. Poticat ćemo dodatna ulaganja u temeljnu infrastrukturu s ciljem povećanja kvalitete života u ruralnim područjima (vodoopskrba i odvodnja, nerazvrstane ceste, društveni domovi, dječji vrtići, vatrogasni domovi, knjižnice i ostali objekti kulture) imajući u vidu da su potrebe u ovom razdoblju dvostruko veće od osiguranih sredstava. Naši zastupnici u Europskom parlamentu borit će se protiv smanjenja sredstava iz proračuna EU-a za ruralni razvoj. Zalažemo se za prijenos znanja i inovacija, razvoj poslovnog sektora u ruralnim područjima, razvoj pametnih sela, digitalizaciju ruralnih područja i novi koncept ruralnog razvoja s ciljem preokretanja negativnog trenda iseljavanja, poboljšanja kvalitete života i većih mogućnosti zapošljavanja.

Ribarstvo. Za HDZ je ribarstvo osim važne industrijske grane ujedno i izraz višestoljetne tradicije i mediteranskog načina života. U postizanju ciljeva Zajedničke ribarstvene politike, zalažemo se za mjere koje pridonose održivom i učinkovitom ribarstvu. U sljedećem programskom razdoblju radit ćemo na pojednostavljenju procedura, povećanju razine fleksibilnosti te osiguranju značajnog udjela ribolova, akvakulture, prerade, stavljanja na tržište, ulaganja u ribarske luke i održiv razvoj lokalnih zajednica u ukupnim sredstvima Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo. Promicat ćemo mjere upravljanja za vraćanje stokova male plave ribe koja čini više od 80% hrvatskog ribolova.

Energetika. Važnu poziciju Hrvatske na energetske karti Europe, HDZ dodatno osnažuje. Nova Energetska strategija Republike Hrvatske uspostaviti će smjer i prioritete razvoja domaćeg energetskeg tržišta, koji će HDZ podupirati i na nacionalnoj i na europskoj razini. Uz pomoć dodijeljenih europskih sredstava, sve smo bliži izgradnji LNG terminala na Krku, geopolitički važnog projekta od zajedničkog interesa država članica koji će dugoročno poboljšati opskrbu plinom za Hrvatsku i cijelu Srednju i Jugoistočnu Europu. Zalažemo se i za kompatibilan projekt Jadransko-jonskog plinovoda (IAP) s ciljem dobave prirodnog plina iz Azerbajdžana za Hrvatsku, Albaniju, Crnu Goru i Bosnu i Hercegovinu.

Podržavamo dovršenje Energetske unije, unutarnjeg energetskeg tržišta, što bi trebalo energente učiniti pristupačnijim našim građanima. U Europskom parlamentu HDZ će se zalagati i za povećanje energetske učinkovitosti, energetske neovisnost i sigurnost opskrbe te korištenje obnovljivih izvora, smanjenje emisija stakleničkih plinova i održivosti cjelokupnog energetskeg razvoja.

3. DEMOKRŠĆANSKI SOLIDARNA EUROPA

Smanjivanje gospodarskih razlika među državama članicama. Kao jedna od temeljnih europskih ideja i najkonkretniji izraz europske solidarnosti, kohezijska politika ima za cilj smanjiti značajne gospodarske i socijalne razlike koje postoje između različitih dijelova Europske unije. HDZ se zalaže za nastavak snažne politike solidarnosti prema slabije razvijenim državama članicama, ne prihvaća predložena smanjenja ulaganja u kohezijsku politiku i politiku ruralnog razvoja, te će se boriti za povećanje sredstava rezerviranih za Hrvatsku iz europskog proračuna u razdoblju 2021. – 2027. Iznimno je važno da u idućem sedmogodišnjem proračunu, uz nove globalne prioritete poput migracija, sigurnosti, energetske tranzicije i borbe protiv klimatskih promjena, bude dovoljno sredstava za ravnomjerniji regionalni razvoj i brže hvatanje koraka s razvijenijim članicama EU. Osim zalažanja za visinu sredstava, HDZ će podržavati osnaživanje apsorpcijskog potencijala manjih i novih zemalja članica, osobito smanjivanjem administrativnih zahtjeva i pojednostavljenjem pravila. Ravnomjerni razvoj Hrvatske i Europske unije jedan je od prioriteta HDZ-a, zbog čega ćemo podupirati razvoj slabije razvijenih krajeva i brdsko-planinskih područja te poticati razvoj koncepata pametnih otoka, sela i gradova. Iz sredstava za provedbu kohezijske politike nastaviti ćemo učinkovitije podupirati provedbu strukturnih reformi.

Europski fondovi kao pokretač razvoja. Hrvatskoj je u trenutnom financijskom razdoblju na raspolaganju 10,7 milijardi eura europskih sredstava. Zahvaljujući boljoj apsorpciji u posljednje dvije godine, do kraja veljače 2019., ugovoreni su projekti u vrijednosti 65% tih sredstava, a isplaćeno je 20%. Takva ulaganja izravno doprinose gospodarskom rastu i boljem standardu građana zbog čega želimo dodatno ubrzati dinamiku njihova iskorištavanja. HDZ je pokrenuo izmjenu statističke podjele Hrvatske (NUTS2 regije) kako bismo ispravili dosadašnju nepravednu klasifikaciju i omogućili što veće iznose potpora za poduzetničke investicije, osobito za područje Panonske Hrvatske. Nastavit ćemo podizati kapacitete, tehnička znanja i svijest javnosti o mogućnostima i pozitivnim učincima povlačenja sredstava iz europskih fondova, kao i olakšati prijelaz na instrumente u okviru nove financijske omotnice.

Projekt Slavonija, Baranja i Srijem. S ciljem osiguranja 2,5 milijardi eura iz europskih fondova isključivo za projekte na području pet slavonskih županija, HDZ je osmislio i provodi Projekt Slavonija. Projekti u području poduzetništva, poljoprivrede, obrazovanja, zdravstva, vodoopskrbe i odvodnje, kulturne i prirodne baštine, prometa, i energetike pridonose gospodarskom rastu, zapošljavanju i pozitivnijim demografskim trendovima. Projekt Slavonija je hrvatski pilot projekt, jedinstven koncept za cijelu Europsku uniju, kojim se uspostavlja novi model suradnje lokalne, regionalne, nacionalne i europske razine vlasti kod usuglašavanja razvojnih potreba i njihove realizacije, s ciljem razvoja područja koje je pretrpjelo velika stradanja u Domovinskom ratu. Od početka provedbe projekta u listopadu 2016. do danas ukupno je ugovoreno 9,17 milijardi kuna što predstavlja 49% planiranog iznosa.

Demografska obnova. Kao i većina drugih europskih država, Hrvatska se već niz godina suočava s negativnim demografskim trendovima. HDZ, stoga, smatra da se potreba demografske revitalizacije više ne smije zanemarivati niti na europskoj razini te da je potrebna snažnija podrška europskih instrumenata ujednačenijem demografskom razvoju, za državanju stanovništva na depopulacijskim područjima i jačoj podršci mladim obiteljima. Demografska pitanja za HDZ na vrhu su popisa prioriteta i zalagat ćemo se da budu snažnije prepoznata u sljedećoj financijskoj perspektivi, kako bi nadopunila nacionalne mjere koje poduzimamo i koje daju prve rezultate. Izravne i neizravne mjere populacijske politike trebaju biti usmjerene k povećanju nataliteta, s dugoročnim ciljem uravnoteženja dobne strukture i održanja prostorne spolne ravnoteže stanovništva u smjeru povećanja udjela mlađeg stanovništva.

Socijalna Europa. Kršćansko načelo solidarnosti, utkano u same temelje Europske pučke stranke i HDZ-a, potrebno je provoditi u svim europskim politikama kako bi se osigurala socijalna uključenost, borba protiv siromaštva i diskriminacije te briga za najranjivije društvene skupine. Suvremene gospodarske prakse uslijed globalnog natjecanja dodatno naglašavaju potrebu razvoja standarda zaštite rada. Zastupnici HDZ-a stoga će se snažno zalagati za politike usmjerene na oživotvorenje načela Europskog stupa socijalnih prava, a osobito na ostvarivanje jednakih mogućnosti i pristup tržištu rada, pravedne radne uvjete, socijalni dijalog, zaštitu i uključenost. Europu s istaknutom socijalnom komponentom treba nastaviti razvijati i kroz Europski socijalni fond, kao ključni mehanizam konvergencije, rješavanja strukturnih izazova na tržištu rada i stjecanja vještina potrebnih za mijenjajuće radno okruženje.

Osnaživanje obitelji. Obitelj je za HDZ nezamjenjivi potencijal i temeljna jedinica društva. I u Europskom parlamentu zalagat ćemo se za politike usmjerene na njezinu zaštitu i osnaživanje. Podržavamo provedbu sustavnih aktivnosti na području zaštite majčinstva i djeteta, razvoja usluga namijenjenih obitelji, sustava obiteljskih naknada, obrazovanja, stambenog zbrinjavanja, poreznih olakšica i poticaja, zapošljavanja i samozapošljavanja te podizanje razine socijalne sigurnosti i kvalitete života mladih bračnih parova i obitelji u svrhu ostvarenja pronatalitetne politike.

Uložiti ćemo dodatne napore u osiguranje ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života, u bolje uređen roditeljski dopust i mogućnost fleksibilnog radnog vremena za roditelje. Osobito se zalažemo za uklanjanje nejednakosti žena na tržištu rada i za puno ostvarenje ravnopravnosti spolova u obitelji i društvu.

Uključenost starijih osoba i osoba s invaliditetom. Umirovljenici i osobe starije životne dobi svojim su radom zadužili društvo te zaslužuju dostojanstvo, poštovanje i primjeren položaj u društvu. Upravo zato je HDZ osmislio poseban program „Zaželi” kojim 5400 zaposlenih žena pruža podršku u kućanstvu više od 25 tisuća starijih osoba i osoba u nepovoljnom položaju diljem Hrvatske. Ukupne vrijednosti od preko milijardu kuna, to je najveći projekt financiran iz Europskog socijalnog fonda, koji ćemo nastaviti provoditi s fokusom na dugoročnu samoodrživost u ruralnim krajevima. Želimo osigurati bolju uključenost osoba s invaliditetom, uključujući potpore radu i zapošljavanju te mogućnosti sufinanciranja ugradnje dizala u javne i privatne zgrade. Zalažemo se za što veću pomoć usmjerenu samačkim i

starijim domaćinstvima kako bi im se osigurala dostojanstvena starost, omogućio kvalitetan život izvan institucija

Europska borba protiv raka i bolesti srca i krvnih žila. Rak i bolesti srca i krvnih žila najveći su javnozdravstveni problemi Hrvatske i Europe. Rak duboko pogađa brojne obitelji i cijelo društvo zbog čega su prevencija i poboljšanje kvalitete liječenja jedni od prioriteta EPP-a i HDZ-a. Programi ranog otkrivanja i provođenje primarne prevencije, gdje god je to moguće, prvi su korak za uspješnu borbu protiv onkoloških i kardiovaskularnih bolesti. Jedan od glavnih ciljeva borbe protiv raka jest proces osnaživanja pacijenata te demistifikacija raka. Promicanjem osnaživanja uloge pacijenata, promovirat ćemo potrebne vještine koje su od vitalnog značaja za preživljavanje pacijenata, kao što su samoeфикаsnost, samosvijest, samopouzdanje, vještine suočavanja i zdravstvena pismenost. Zastupnici HDZ-a zalagat će se za istraživanje i razvoj lijekova protiv raka, jednak i olakšan pristup visokokvalitetnim lijekovima svim pacijentima koji se bore protiv raka te razvoj poticajnog okruženja za psihosocijalnu skrb pacijenata. Pacijenti koji su liječeni od raka doživljavaju mnoge nuspojave i suočavaju se sa psihosocijalnim pitanjima, što negativno utječe na njihovu kvalitetu života i reintegraciju u društveni i profesionalni život. Sa željom da ublažimo stres pacijenata, ustrajat ćemo na propisima i javnim politikama koje će poticati sigurnost i zaštititi pacijente pri njihovu povratku na radna mjesta.

Promicanje hrvatskog identiteta, jezika i kulturne baštine. Zastupnici HDZ-a, ponosni na svoje hrvatske korijene i slobodnu državu Hrvatsku, nastavit će u svojim nastupima upotrebljavati hrvatski jezik kao jedan od 24 službena jezika EU-a, promovirati hrvatsku tradiciju i kulturu te posebno afirmirati hrvatski doprinos razvoju europskog kulturnog prostora. Podupirući Europsko načelo „jedinstva u raznolikosti”, HDZ će isticati važnost očuvanja kulturnih specifičnosti svake države članice, očuvanja i promicanja kulturne raznolikosti većim ulaganjima iz europskih fondova, ali i promovirati bolju kulturnu suradnju u okviru Europske unije. Zauzet ćemo se za snažniju afirmaciju turizma, kao jedne od najjačih hrvatskih i europskih gospodarskih grana, u institucijama i politikama Europske unije. HDZ-ovi će zastupnici promovirati osnaživanje srednjoeuropske i mediteranske dimenzije Hrvatske, prepoznajući i gospodarsku i geopolitičku važnost suradnje u tom području.

Dignitet Domovinskog rata i hrvatskih branitelja. HDZ će se i u Europskom parlamentu zalagati za dostojanstvo obrambenog i pravednog Domovinskog rata, koji je neizostavan dio suvremenog hrvatskog identiteta i prepoznatljivosti Hrvatske. Inzistirat ćemo da svaka referenca na Domovinski rat u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini bude utemeljena na povijesnim činjenicama. Branit ćemo dignitet hrvatskih branitelja, članova njihovih obitelji, i svih poginulih, preminulih i nestalih u obrani Hrvatske. Založit ćemo se za korištenje europskih sredstava za društvenu uključenost hrvatskih branitelja koji su dali ključan doprinos u borbi za slobodnu Hrvatsku. Nastavit ćemo podizati svijest kod europskih kolega o potrebi kulture sjećanja na vrijeme agresije velikosrpskog Miloševićevog režima – najstrašniji sukob na europskom kontinentu nakon Drugog svjetskog rata, a osobito o žrtvama i stradanju Vukovara, Škabrnje i ostalih mjesta.

4. EUROPA NOVE GENERACIJE

Digitalna revolucija. Digitalna tehnologija, *Big Data*, nove tvrtke, servisi i proizvodi značajno mijenjaju način na koji učimo i radimo, razmišljamo i komuniciramo. Ubrzani razvoj umjetne inteligencije, robotike, napredne obrade podataka, Interneta stvari i automatizacija poslova otvaraju ogromne nove mogućnosti i pridonose učinkovitijem gospodarskom rastu. Ujedno, četvrta industrijska revolucija donosi sa sobom i brojne nove izazove na koje je potrebno odgovoriti na europskoj razini.

U kontekstu četvrte industrijske revolucije, HDZ podržava razvoj i primjenu novih tehnologija u gospodarstvu i društvu te uspostavu jedinstvenog Europskog digitalnog tržišta, uz zaštitu podataka i interesa potrošača, poštivanje autorskih prava te sigurnost u digitalnom okruženju. Pravovremeno reguliranje digitalnih tehnologija u središtu mora zadržati čovjeka. Posebno je važno proširiti pristup širokopojasnom internetu velike brzine i stvoriti jednake pretpostavke za ujednačen digitalni razvoj diljem Europe, uz poboljšanje dostupnosti i pristupa informacijskim i komunikacijskim tehnologijama. Stvaranje digitalnog društva temeljenog na brzom i učinkovitoj javnoj upravi i pravosuđu na usluzi svakom građaninu.

Mladi. Ubrzani procesi društvenih promjena najviše utječu na mlade. Zbog toga su izazovi s kojima se današnje generacije mladih suočavaju različiti od problema ranijih naraštaja. Nezaposlenost mladih je od ulaska u EU prepolovljena s preko 50% na 22%, dobrim dijelom zahvaljujući kvalitetnim mjerama politike zapošljavanja financiranim iz europskih sredstava. Međutim, nezaposlenost te nesigurni, nedovoljno plaćeni i privremeni poslovi još uvijek otežavaju puno uključivanje mladih u društvo. Zagovarati ćemo provedbu proaktivne gospodarske politike koja će stvarati uvjete za zapošljavanje mladih, kao i politiku stambenog zbrinjavanja mladih, osobito onih koji tek dolaze na tržište rada i osnivaju obitelji.

HDZ vjeruje u slobodu svakog pojedinca da samostalno odabere gdje želi živjeti i raditi, ali smatra da je ključno osigurati poticajno okruženje za život, rad i zasnivanje obitelji u svim krajevima Hrvatske. Mobilnost mladih unutar Europske unije trebala bi biti utemeljena jedino na slobodnom izboru pojedinca, a ne na ekonomskoj nužnosti. HDZ će se u Europskom parlamentu, stoga, zalagati za povećanje sredstava namijenjenih obrazovanju, osposobljavanju i zapošljavanju mladih i za provedbu Europske strategije za mlade. Kroz urede HDZ-ovih zastupnika u Europskom parlamentu u proteklih pet godina prošlo je gotovo 1.000 mladih i nastaviti ćemo s poticanjem mladih na njihov osobni doprinos u europskim temama.

Zapošljavanje. Kako teret rastuće fleksibilnosti tržišta rada ne bi nerazmjerno pao na mlade, HDZ je pokrenuo paket mjera aktivne politike zapošljavanja „Od mjere do karijere”. Sustav potpora za zapošljavanje danas je izdašniji, jednostavniji i pravedniji. Mjere aktivne politike zapošljavanja, financirane iz europskih sredstava, omogućile su posao ili praksu za preko 100.000 mladih. Sufinancira se 50% plaća pripravnika u privatnom sektoru, mjera

stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa redefinirana je i ograničena, a potpore za samozapošljavanje su povećane.

Također, želimo omogućiti mentorsku i obrazovnu podršku korisnicima mjere samozapošljavanja. Digitalna transformacija gospodarstva pojačat će potrebu za razvojem novih relevantnih vještina i cjeloživotnim obrazovanjem. Zbog toga će se HDZ zalagati za programe razvoja vještina za svaku radno sposobnu osobu kako bi svatko mogao kontinuirano ulagati u unaprjeđenje svojih vještina, kroz sustav vaučera financiran iz Europskog socijalnog fonda. Stvorit ćemo dinamičnu ekonomiju koja će omogućiti preko pet milijuna novih radnih mjesta na razini Europske unije u nadolazećim godinama.

Znanost i obrazovanje. Gospodarska, društvena i tehnološka transformacija zahtijeva sve značajnije promjene u obrazovnim i znanstvenim sustavima kako bi nove generacije bile osposobljene za izazove budućnosti. Instrumenti Europske unije trebaju zato poduprijeti i dopuniti nacionalne napore za stvaranjem konkurentnog sustava znanosti i obrazovanja koji može biti temelj razvoja hrvatskog gospodarstva i društva. U području znanosti pokrenut je najveći investicijski ciklus u posljednjih nekoliko desetljeća. Znanstveni centri izvrsnosti zaposlit će u Hrvatskoj više od 100 najboljih mladih znanstvenika koji će zato ostanuti u Hrvatskoj, a bespovratnim europskim sredstvima financira se niz strateških projekata za Republiku Hrvatsku, vrhunska oprema, znanstvena infrastruktura, izgradnja i dogradnja studentskih domova, te niz drugih investicija u ukupnoj vrijednosti od oko 3 milijarde kuna. Pokrenuta je reforma strukovnog obrazovanja uspostavljanjem regionalnih centara kompetentnosti.

Zastupnici HDZ-a u Europskom parlamentu zauzimat će se za pojednostavljenje postupka prijave za europske projekte, povećanje proračuna novog okvirnog programa za istraživanja i inovacije te njegovu prilagodbu specifičnim potrebama hrvatske akademske i znanstvene zajednice. Podupirat će jačanje idućeg Okvirnog programa za istraživanje i inovacije i veći naglasak na projektima istraživanja i razvoja kojima se odgovara na jedan ili više društvenih izazova kako bi se hrvatskim znanstvenim institucijama omogućilo da mogu ravnopravno konkurirati sveučilištima iz drugih država članica i da imaju poticaj surađivati s hrvatskim znanstvenicima u inozemstvu. Zalagat ćemo se da europska sredstva za znanost i obrazovanje budu usmjerena u projekte od praktičnog značaja za sve europske građane, poput suvremene medicine, digitalne poljoprivrede, informacijske tehnologije i telekomunikacija. HDZ će se zauzeti za korištenje europskih sredstava za modernizaciju šire obrazovne infrastrukture, uključujući i dječjih vrtića i škola.

Erasmus+. Kao ključni europski program u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta, Erasmus+ postao je sinonim za provođenje dijela studija ili stručne prakse u inozemstvu, kao i za druge oblike međunarodne mobilnosti i suradnje. Europska komisija predložila je povećanje izdvajanja za Erasmus+ s dosadašnjih 13 na 26 milijardi eura, a u Europskom parlamentu HDZ se založio za još veće povećanje sredstava s ciljem razmjene znanja, vještina i razvoja novih modela obrazovanja na 41 milijardu eura. HDZ-ovi zastupnici nastaviti će promicati Erasmus+ u Hrvatskoj i poticati mlade da se uključe u program.

Volontiranje. Europske snage solidarnosti su najnoviji program Europske unije za mlade Europljane koji želimo dalje razvijati. Do 2020. u program želimo uključiti 100.000 mladih

Euroljana s ciljem razvijanja solidarnost s ljudima u nepovoljnijem položaju i širenje aktivnosti na volontiranje za humanitarnu pomoć. Naši zastupnici u Europskom parlamentu založili su se za pojednostavljenje procedura provedbe ovih projekata i refundiranje svih troškova koje volonteri imaju.

Zelena Hrvatska i Europa. Gospodarski razvoj mora biti održiv kako ne bi ugrozio prirodna bogatstva ili budućnost sljedećih generacija. Zastupnici HDZ-a stoga će brinuti o zaštiti okoliša, održivom upravljanju resursima i prostorom, zalagati se za cirkularnu ekonomiju, razvoj suvremenih sustava gospodarenja otpadom i smanjenje utjecaja na promjenu klime odnosno borbu protiv klimatskih promjena koje su prijetnja i za Hrvatsku. Europa treba ostati predvodnik zelenog razvoja s niskim razinama emisije ugljičnog dioksida i usmjerena prema postupnom prijelazu na čistije tehnologije te obnovljive izvore energije. HDZ će razvijati i poticati korištenje europskih programa zaštite okoliša, uključujući i izgradnju vodoopskrbnih sustava, sustava otpadne i oborinske (površinske) odvodnje, sustava za navodnjavanje, centara za upravljanje otpadom te učinkovitu zaštitu od poplava. Protivimo se smanjenju ulaganja u Kohezijski fond iz kojeg se financira veliki dio ove infrastrukture.

Zaštita hrvatskih kulturnih i prirodnih bogatstava. Očuvana kulturna baština i prirodna bogatstva hrvatsko su nacionalno blago po kojem smo i europski prepoznatljivi. Zato ih moramo njegovati i zaštititi unaprjeđenjem sustava zaštite, očuvanja i prezentacije hrvatske kulturne i prirodne baštine. Poticat ćemo programe koji podižu svijest o potrebi zaštite prirode, a osobito Jadranskog mora, hrvatskih rijeka i jezera, kakvoće zraka i šuma. Zalagat ćemo se za nastavak ulaganja europskih fondova u turističku infrastrukturu, obnovu i očuvanje kulturne i prirodne baštine kao važnih resursa za razvoj turizma.

Razvoj kulturnih i kreativnih industrija. Zastupnici HDZ-a zalagat će se za jačanje programa Kreativna Europa, a posebno ćemo inzistirati da sve mjere poticaja budu jednako dostupne umjetnicima i organizacijama u svim državama članicama. Zagovarati ćemo bolje pozicioniranje kulture u različitim programima EU, uključujući novi program Digitalna Europa, poticajni okvir za razvoj kulturnih i kreativnih industrija koji će osigurati bolji status umjetnika i kreativaca, uz zaštitu intelektualnog vlasništva u digitalnom okruženju.

U daljnjem razvoju europske medijske i audiovizualne politike, zalagat ćemo se za očuvanje principa kulturne i medijske raznolikosti, poštivanje specifičnosti medijskih tržišta brojčano malih država i potrebe da se ulaže u cirkulaciju europskih filmova i drugih audiovizualnih djela u svim državama članicama i na svim medijskim platformama. Tražit ćemo ulaganje u programe razvoja digitalnih kompetencija, medijske pismenosti, poticanje prevođenja, distribucije europskih filmova, mobilnosti umjetnika i bolje povezivanje kulturnih i kreativnih industrija s drugim sektorima, osobito turizmom i industrijom, u cilju stvaranja veće dodane vrijednosti.

5. SIGURNA I GLOBALNO SNAŽNA EUROPA

Sigurnost. Promijenjeno vanjskopolitičko okruženje, prijetnja terorizma, migracijski pritisak i nove digitalne i hibridne ugroze, stavile su veći naglasak na pitanje sigurnosti, koja je temeljni preduvjet za skladni razvoj svake društvene zajednice. Ujedno, mnogi izazovi s kojima se danas suočavamo jesu transnacionalni, nadilaze teritorij pojedine zemlje i niti jedna država ih ne može samostalno rješavati. Europa treba ostati kontinent sigurnosti. Zato podupiremo daljnji razvoj odgovorne i promišljene Zajedničke vanjske i sigurnosne politike Europske unije i provedbu Globalne strategije vanjske i sigurnosne politike EU-a radi jačanja Unije – a kao globalni sigurnosni čimbenik. Podržavamo znatno povećanje europskih proračunskih sredstava za sigurnost, kao i bolje opremanje i jačanje kapaciteta policija država članica i europskih agencija jer građani očekuju Uniju koja je otporna na prijetnje i spremna reagirati u izvanrednim situacijama. Zalažemo se za provedbu ciljeva Sigurnosne unije kako bi Hrvatska i Europska unija nastavile jačati svoju unutarnju sigurnost. Potrebna je još bolja međusobna razmjena informacija i snažnija prekogranična suradnja sigurnosnih službi protiv kriminala i međunarodnog terorizma, osobito kroz Europol. Zalagat ćemo se za suradnju s Ujedinjenom Kraljevinom u osiguranju europske sigurnosti i stabilnosti.

Obrana. U daljnjem razvoju sigurnosno-obrambene dimenzije EU-a, HDZ traži sinergiju i koordinaciju mjera i inicijativa, uz autonomiju odlučivanja članica. Podržavamo jačanje suradnje između EU-a i NATO-a na principima uključivosti, komplementarnosti, transparentnosti te izbjegavanju dupliciranja sposobnosti. Stalnu strukturiranu suradnju (PESCO) prepoznajemo kao okvir za izgradnju obrambenih sposobnosti koje EU do sada nije imala i za razmjenu iskustava i najboljih praksi. Osim sudjelovanja u šest PESCO projekata, HDZ podržava sudjelovanje hrvatskih snaga u vojnim misijama i operacijama Zajedničke sigurnosne i obrambene politike i u borbenim skupinama EU-a, što Hrvatsku čini pouzdanom saveznicom, ali i pridonosi razvoju sposobnosti i interoperabilnosti Oružanih snaga i obrambene industrije.

Migracije. HDZ podržava zajednički europski pristup upravljanju migracijama, pitanju koje će zbog svoje složenosti i učinaka na različita područja društva, ostati visoko na dnevnom redu Europske unije. Prvo, nužno je raditi zajedno s partnerima izvan Unije, prije svega na uklanjanju uzroka migracija i povratku osoba koje nemaju pravo boravka u EU. Drugo, potrebno je jačati nadzor vanjske granice jer je to temeljna pretpostavka dosljedne i pouzdane razine kontrole i sigurnosti. Zato podržavamo značajno povećanje kapaciteta Europske granične i obalne straže, a 6.500 hrvatskih policajaca svakodnevno učinkovito čuva hrvatsku granicu. Treće, unutar Unije nužno je osnaživanje postupaka azila i povratka u državama članicama, suzbijanje kriminalnih mreža te uspostava pravednog i dosljednog okvira koji se temelji na solidarnosti i ravnomjernoj podjeli odgovornosti. U Europskom parlamentu podržat ćemo i provedbu partnerskih okvira, pojačanu suradnju s trećim drža-

vama, značajno povećanje europskih sredstava za migracije, granicu i sigurnost te usvajanje zakonodavnog paketa za reformu zajedničkog europskog sustava azila.

Civilna zaštita. Upravljanje katastrofama, prirodnim nepogodama i izvanrednim situacijama postaje sve složenije, zbog čega prevencija i odgovor zahtijevaju multisektorsku koordinaciju i suradnju među državama članicama. Stoga HDZ podupire razvoj Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, koji osigurava pomoć u zaštiti stanovništva, okoliša i imovine zemlji pogođenoj kriznom situacijom. Prepoznajemo potrebu povezivanja organizacija civilne zaštite na europskoj razini, a kroz svoj ćemo rad prezentirati rad nacionalne civilne zaštite i biti aktivni u pronalaženju izvora financiranja s ciljem podizanja razine organiziranosti i sposobnosti na nacionalnoj razini.

Europska budućnost Bosne i Hercegovine i jugoistočne Europe. HDZ će promicati pozicioniranje Hrvatske kao ključnog zagovaratelja europske i transatlantske politike u jugoistočnoj Europi. Države jugoistočne Europe podupirat ćemo u njihovim nastojanjima da ispunje potrebne standarde za članstvo u Europskoj uniji. Zagovarat ćemo nastavak politike proširenja uz ispunjavanje svih kriterija za članstvo. HDZ-ovi zastupnici u Europskom parlamentu do sada su dali nemjerljiv doprinos europskom putu Bosne i Hercegovine. Zalažanje za ravnopravnost Hrvata kao jednog od tri konstitutivna naroda BiH ostatak će jedna od glavnih strateških zadaća djelovanja HDZ-a u Europskom parlamentu, u suradnji s hrvatskom Vladom i predstavnicima hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini. Zastupnici HDZ-a pratit će i upozoravati na status Hrvata u BiH, kao i na položaj hrvatske nacionalne manjine u ostalim zemljama. Posebnu pozornost posvetit ćemo poticanju prekogranične suradnje i razmjeni hrvatskih iskustava o korištenju europskih fondova radi razvoja i osnaživanja europskog identiteta Bosne i Hercegovine i drugih država Jugoistočne Europe.

Vanjsko djelovanje. HDZ smatra da je jedinstveno djelovanje ključni element Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU. Europska unija treba dodatno osnažiti svoju međunarodnu dimenziju sukladno Globalnoj strategiji za vanjsku i sigurnosnu politiku EU. HDZ vjeruje u međunarodni poredak utemeljen na međunarodnom pravu, demokraciji i ljudskim pravima te smatra da vanjsko djelovanje EU treba biti vođeno tim načelima. Zalažemo se za jačanje Europske politike susjedstva, razvojne i humanitarne politike i provedbu ciljeva Agende 2030 za održivi razvoj. Prepoznajemo isprepletenost političke, gospodarske, obrambene i energetske suradnje.

Trgovinska politika. Ulaskom u EU, Hrvatska je postala dio mreže trgovinskih sporazuma sa 70 država svijeta, koji pokrivaju 40% svjetskog BDP-a. HDZ se zalaže za nastavak trgovinskih pregovora, otvaranje novih tržišta i promicanje izvoza posredstvom Zajedničke trgovinske politike EU. Zagovaramo multilateralizam, poštena i otvorena tržišna pravila i rješavanje sporova unutar Svjetske trgovinske organizacije te se zalažemo za najviše globalne razine sigurnosti hrane, radničkih prava, zaštite okoliša i potrošačkih prava. Podržavamo inicijativu Kina + 16 koja upotpunjava dijalog na relaciji EU-Kina i nudi mehanizme suradnje u infrastrukturi, kulturi i turizmu s najmnogoljudnijom i najbrže rastućom državom svijeta Kinom.

Institucionalna struktura i poštivanje načela supsidijarnosti. HDZ će zagovarati daljnje osnaživanje uloge Hrvatskog sabora, odnosno nacionalnih parlamenata u raspravljanju i

utvrđivanju europskih politika. Zalagat ćemo se za poštivanje načela supsidijarnosti odnosno za to da se odluke donose što bliže građanima kad god je to moguće. Vjerujemo u vladavinu prava kao jedinu pravu branu diskrecijskim odlukama, arbitrarnosti i kršenju ljudskih prava. Protiv smo promjena koje bi dovele do stvaranja Europe dviju brzina odnosno svih podjela unutar Unije koje se temelje na razlikama u gospodarskim mogućnostima ili dužini članstva. Podržavamo sustav *Spitzenkandidata* čime se povećavaju demokratski standardi izbora predsjednika Europske komisije. Zalažemo se za provedbu dijaloga s građanima kako bi se svakodnevno funkcioniranje Unije prilagodilo potrebama svih građana.

Zagreb, travanj 2019.
www.hdz.hr